

Pla de Sant Joan

La Palma de Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Emplaçament s'accedeix des del camí de les Roquetes i, passat el Cementiri, s'inicia el Pla de Sant Joan.
Alçada: 75

Coordenades:

Latitud: 41.406
Longitud: 1.97852
UTM Est (X): 414621
UTM Nord (Y): 4584332

Classificació

Número de fitxa 08905-34
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Proximitat a la pedrera Ana, zona de paintball
Protecció Legal
Observacions protecció: Espais de protecció especial pel seu interès natural i agrari
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris privats, Ajuntament de la Palma de Cervelló
Fitxes associades:
[Sant Joan del Pla](#)
[Sant Joan del Pla o de l'Erm](#)
Autoria de la fitxa Xavier Esteve Gràcia
Data de registre de la fitxa: dt., 20/03/2012 - 01:00

Descripció

Es tracta d'un espai planer, situat al sud-est del nucli de la Palma de Cervelló. s'hi pot trobar una gran zona de bosc de pi blanc que ha ocupat antigues zones de conreu aterassades de vinya i oliverars i una petita parcel·la activa. El Pla de Sant Joan limita al nord amb els penya-segats de les Planes i Pallejà; a l'oest amb els boscos de can Pongem i, més avall amb la riera de Rafamans que, seguint el seu curs, el limita també meridionalment; finalment, per llevant els límits es poden establir en la carretera B-24 i en el torrent de les Fallules. La superfície total d'aquest espai supera les 100 ha, si bé la zona més planera es situa a l'entorn de les 40 ha.

Aquest paratge és important tant pel seu valor natural (amb una fauna i flora de gran importància ecològica), com històric (hi trobem l'ermita de Sant Joan del Pla i hi transcorre el camí Estret), etnològic (hi ha construccions de pedra seca i un corral), i paisatgístic. A més se li dona un rellevant ús social lúdic i social (especialment durant la Festa Major Petita o de Sant Isidre).

Des del punt de vista natural, és interessant per la gran diversitat d'hàbitats que suporta i pel paper de corredor biològic que té. El Pla connecta, sense perdre continuïtat, amb els penya-segats del Turó Roig i de Pallejà, al nord, i amb l'Obaga i la riera de Rafamans, al sud. És doncs un ambient molt heterogeni amb àmplia varietat d'ecosistemes naturals.

Des del punt de vista faunístic, és un dels espais més interessants del terme. Entre les espècies d'ocells sedentàries s'hi troba el picot verd (*Picus viridis*), el bitxac (*Saxicola torquata*), la cadenera (*Carduelis carduelis*), el gafarró (*Serinus serinus*), el verdum (*Carduelis chloris*), les mallerengues carbonera (*Parus major*), blava (*P. caeruleus*), emplomallada (*P. cristatus*), i cuallarga (*Aegithalos caudatus*) i, la garsa (*Pica pica*) i el gaig (*Garrulus glandarius*), i esporàdicament alguna gralla (*Corvus monedula*). Igualment s'observen tudons (*Columba palumbus*) i tórtres turques (*Streptopelia decaocto*) i comunes (*S. turtur*). Entre els rapinyaires destaquen el xoriguer (*Falco sp.*) i l'aligot (*Buteo sp.*), i esporàdicament es poden observar l'esparver (*Accipiter nisus*), l'astor (*Accipiter gentilis*) i l'àliga marcenca (*Circus gallicus*). Entre els rapinyaires nocturns cal destacar el duc (*Bubo bubo*), i el gamarús (*Strix aluco*) i el mussol (*Athene noctua*). d'altres ocells nocturns presents a la zona són el siboc (*Caprimulgus ruficollis*) i l'enganyapastors (*C. europaeus*). Entre els ocells hivernants destaquen el reietó (*Regulus regulus*), el bitxac rogenç (*Saxicola rubetra*), el botxí (*Lanius excubitor*), el capsigrany (*L. senator*), la griva (*Turdus viscivorus*), la griva cerdana (*T. pilaris*), el pinsà mec (*Fringilla montifringilla*), l'hortolà (*Emberiza hortulana*) i el cotoliu (*Lullula arborea*). Més comuns són els pinsans (*Fringilla coelebs*), la cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros*), les titelles (*Anthus pratensis*), els repicatalons (*Emberiza shoeniclus*), els gratapalles (*E. circlus*) i els sits negres (*E. cia*). A l'hivern també augmenta el nombre de tords, pit-roigs i lluers (*Carduelis spinus*). Entre els ocells estivals, s'observen la puput (*Upupa epops*), l'abellerol (*Merops apiaster*), el cucut (*Cuculus canorus*), el mosquiter pàl·lid (*Phylloscopus bonelli*), el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*), la bosqueta vulgar (*Hippolais polyglotta*), el colltort (*Jynx torquilla*), el tallarol de garriga (*Sylvia cantillans*), la tallareta cuallarga (*S. undata*), el mastegatxos (*Ficedula hypoleuca*) i el papamosques gris (*Muscicapa striata*).

Observacions:

(Cont. Descripció): Entre els mamífers presents al Pla de Sant Joan, cal destacar el teixó (*Meles meles*), conills (*Oryctolagus cuniculus*), guineus (*Vulpes vulpes*), ratolins (*Mus sp.*), musaranyes (*Crocodylus cf. Sp.*), talpons (*Microtus sp.*), eriçons (*Erinaceus europaeus*), esquirols (*Sciurus vulgaris*), senglars (*Sus scrofa*), mosteles (*Mustela sp.*) i la fagina (*Martes foina*).

Entre els rèptils destaquen la serp verda (*Malpolon monspessulanus*) i la serp blanca (*Elaphe scalaris*), el llargardaix ocel·lat i la sargantana ibèrica (*Podarcis hispanica*). s'hi troben els dos dragons, el comú i el rosat (citada una vegada), normalment en edificacions o runes.

Entre els amfibis s'observen el tòtil, el gripau comú i la granota verda a la vora de la riera.

Entre la vegetació, cal destacar la presència d'orquídies, que són molt rares als nostres entorns, així com de margalló (*Chamaerops humilis*), una espècie protegida.

Història

El dia 8 d'abril de 2011 el Sr. Joaquim Llopart-Mascaró, com a propietari de les finques de Can Mascaró i una part del Pla de Sant Joan, i l'alcalde Sr. Xavier González Alemany, en nom i representació de l'Ajuntament de la Palma de Cervelló, signaren un conveni urbanístic pel qual el Sr. Llopart-Mascaró cedia l'ermita de Sant Joan del Pla a l'Ajuntament de la Palma de Cervelló. La donació inclou també tres finques rústiques que envolten l'ermita i una franja paral·lela a la vora de la riera de Rafamans que sumen 52.169,00 m2. En l'actualitat en aquesta capella no s'hi celebra culte.

Bibliografia

AAVV (2010): Pla territorial metropolità de Barcelona. Generalitat de Catalunya. Departament de Política territorial i obres públiques.

AAVV (2011): "Donació de l'ermita de Sant Joan del Pla", La Veu, núm. 31, p. 21.

DE BUEN LINARES, A.; ROIG I MESTRE, M.D.; VIVAR CANTALLOPS, J.A (1999): Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Natural de la Palma de Cervelló. Inèdit. Ajuntament de la Palma de Cervelló.

SAURÍ, J.M.; LARRIBA, A. (dir.) (2001): Diagnosi dels espais naturals de la Palma de Cervelló (Baix Llobregat). Barcelona: Diputació de Barcelona. Inèdit. p. 15-16.

VOLA, LA (2002) Estudi de valorització del Pla de Sant Joan (la Palma de Cervelló) com a espai natural d'ús social. Manlleu. Inèdit, dipositat a l'Ajuntament de la Palma de Cervelló.

